

☙ ☙ ☙
Toekomstboeren

Winterconferentie & **LAND**markt:

**ruimte voor nieuwe
èn oude boeren**

'Hoe zie je jezelf over 5 jaar? Probeer het je maar zo concreet en gedetailleerd mogelijk voor te stellen ... Waar ben je? Wat heb je aan? Ben je alleen of met anderen? En wat ben je aan het doen? Houd je iets vast in je handen?' *Tekst: Mali Boomkens / Foto's: Henk Eshuis*

Een excentriek geklede Luc Ambagts laat de deelnemers in alle rust even weg mijmeren. "En deel deze droom nu met degene die naast je zit en hou 'm de rest van de dag goed vast in je achterhoofd."

Bij de Winterconferentie van de BD-Vereniging in Dronten op 27 februari – en tegelijkertijd Landmarkt van Vereniging Toekomstboeren – staat het thema 'Land; ruimte voor nieuwe boeren' centraal. Wat als een rode draad door de dag heen loopt, is ruimte voor ontmoeting tussen de energieke, nieuwe

garde en de hoopvolle, oude garde van 'toekomstboeren'. In die ontmoeting oefenen we met het omschrijven van onze toekomstdroom. Ook leren we zo helder mogelijk een vraag of aanbod te verwoorden aan een ander. Deze oefeningen doen wonderen.

Zo wil Annelies 'de dakboerin' van het dak af. Tijdens de werkgroep 'Wat zit er achter mijn wens' vroeg ze de groep: "Hoe vat ik de moed om met mijn gezin uit de stad naar het financieel onveilige noorden van Nederland te vertrekken?". Isabel Duiniveld van de

Eemstuin in Uithuizermeeden had zich bij de vraag 'waar sta je over 5 jaar' voorgesteld dat het fijn zou zijn als dan een opvolger mee zou draaien. Maar, "het kan misschien nu al?!", uit ze blij verrast, als zij en Annelies op het podium geroepen zijn om hun succesvolle match met ons allen te delen. Met een gezonde dosis luchtigheid en flexibiliteit zetten deze dames in hun ontmoeting van een luttele 30 seconden al een grote, eerste stap naar een onmogelijk geachte droom die ze samen misschien wél durven waar te maken. Dit mag gevierd worden! (Er staat al een feest gepland! Zie kader p 11)

Zo heeft de dag veel onverwachte nieuwe verbindingen opgeleverd! Tijdens het speeddaten waren er serieuze matches tussen mensen die elkaar voorheen nog niet kenden. De opdracht voor de nieuwe generatie is duidelijk: ruimte opeisen om de boel op te schudden. Aan gevestigde boeren wordt gevraagd hen daarbij te ondersteunen. Met land, met een hoekje van een schuur, maar vooral ook met goede moed.

Geef de nieuwe garde toekomstboeren de ruimte om fouten te mogen maken, brengt Jan Diek van Mansvelt in, en laat ze ook weer oprabbelen. "Want mislukkingen zijn prachtig!" Hij vergelijkt een mislukking met

bladval van de bomen. Al die dode blaadjes worden door enthousiaste wormen – buiten ons gezichtsveld – tot compost verwerkt, die dan weer een voedingsbodem zal vormen voor nieuw leven. "Dus hoe spannend het ook aanvoelt om je onervaren Warmonderhofstagiaire te zien klungelen, heb vertrouwen en geef 'm die ruimte!"

Hillie Bunskoek van het BD-bedrijf de Zonnehorst bereidt zich alvast voor op het moment dat ze te oud zal zijn om het bedrijf samen met haar man te runnen: plaatsmaken voor een nieuwe doorstart en verhuizen zodat ze zich niet teveel met het bedrijf zal bemoeien. Maar wacht eens even ... "Waarom zouden we eigenlijk weg moeten gaan? Ik besepte dat ik dat eigenlijk helemaal niet wil. En dat dat gewoon ook niet hoeft!", vertelt Hillie in opgeluchte stemming in de werkgroep over keuzes maken. Eerder op de dag opperde al iemand in de zaal dat het om wederzijds ruimte bieden zou moeten gaan; ruimte voor nieuwe boeren, maar ook voor oude boeren. 'Opa boer' en 'oma boerin'

hebben een rijkdom aan kennis te delen en lenen zich daarnaast ook makkelijk als oppas voor je kinderen. Wat wil je nog meer?! 🐞

Kijk ook op toekomstboeren.nl

Vlam in de pan

Tekst: Bram Gordijn

"Kom, doe iets, pak gauw een deksel, of een blusdeken, we hebben de vlam in de pan! Zo snel mogelijk doven dus. Maar hoe zou je reageren als iemand tegen je zegt: 'Je moet zorgen dat de vlam in de pan slaat?' Dan knipper je even met je ogen en zegt: 'Is die man niet wijs of zo?'"

Vol passie schetst Jan Diek van Mansvelt op de Winterconferentie dit beeld. "Zorg eerst voor een geschikte pan. Maak een smeug prutje van de juiste samenstelling, dus niet zo'n gortdroge hap. Voer warmte toe en blijf dit volhouden. En wat ook noodzakelijk is: heb er lol in, gein moet er zijn, de luchtigheid. Dan komt er vanzelf een moment dat de vlam in de pan slaat. En doe dan niet de deksel erop! Nee, houd het vuurtje gaande." Toen ik zijn beeld begreep, werd ik enthousiast en dat was precies zijn bedoeling. Het woord 'enthousiast' komt van het Griekse entheos en dat betekent 'van God vervuld'. De Duitsers gebruiken het woord begeistert (van geest doordrongen). Als wij onze dingen met enthousiasme doen, is de goddelijke/geestelijke wereld hierbij betrokken.

In de woorden van Jan Diek: "Het is een kwestie van hoe je in het leven wilt staan. Als je alleen volgens de vertrouwde richtlijnen handelt (zo moet het en zo hoort het), dan is er nauwelijks vlam, hij kan zelfs uitdoven. Creëer dus steeds weer een situatie die ontvankelijk is voor de geest, die zich wil manifesteren, die mét jou wil scheppen. Het maakt niet uit wat je beroep is, als er maar enthousiasme is, dan komt die vlam vanzelf!"